

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

Заклад вищої освіти	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Освітня програма	56871 Середня освіта (Трудове навчання та технології)
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

21.05.2026 р.

Справа № 0828/АС-26

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Островська Катерина Олексіївна – головуєчий,

Андрощук Ігор Петрович,

Гавриленко Тетяна Леонідівна,

Захаров Олексій Олексійович,

Огнистий Андрій Володимирович,

Попович Анжеліка Станіславівна,

Склярєнко Олеся Богданівна,

за участі запрошених осіб:

Світлана Іщенко – представник ЗВО,

Корець Микола Савич – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	56871
Назва ОП	Середня освіта (Трудове навчання та технології)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.10 Трудове навчання та технології
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 7, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ГЕР констатує відсутність таблиці кореляції компетентностей визначених ОНП компетентностям професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти» (затверджений наказом МОН України 16.10.2024 №1466) в змісті ОНП. У ВСО ЗВО також відсутня інформація про кореляцію компетентностей визначених ОНП та Професійним стандартом. ЕГ у власному звіті за результатами акредитаційної експертизи підтвердила врахування вимог професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», але результати аналізу відповідності компетентностей не надала. Аналіз змісту ОНП, окремих ОК ОНП та професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти» (затверджений наказом МОН України 16.10.2024 №1466) підтверджує врахування компетентностей визначених професійним стандартом в компетентностях ОНП у вільному трактуванні, а саме: викладач закладу вищої освіти - педагогічний працівник (А (А1, А2, А3), Б (Б2, Б3), В (В2), Є (Є1), Ж (Ж1)); викладач закладу вищої освіти - науково-педагогічний працівник (А (А1, А2, А3), Б (Б1, Б2, Б3), В (В1, В2), Г (Г1, Г2), Д (Д2), Е (Е1), Є (Є1, Є2), Ж(Ж1)). ГЕР не розуміє посилання ЗВО у ВСО на наказ Міністерства економіки від 23.03.2021 за №610 «Про затвердження професійного стандарту на групу професій "Викладачі закладів вищої освіти"» (стор.7), якщо зміни, внесені згідно з рішенням Вченої ради УДУ імені Михайла Драгоманова від 28 серпня 2025 р. мали б врахувати вимоги професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти» (затверджений наказом МОН України 16.10.2024 №1466).

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

ЗВО в систему НАЗЯВО завантажив рецензії Близнюка М.М., доктора педагогічних наук, професора, професор кафедри виробничо-інформаційних технологій та безпеки життєдіяльності факультету технологій і дизайну Полтавського Національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка та Оршанського Л.В., доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри технологічної та професійної освіти, заслуженого професора Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Близнюк М.М. позитивно оцінив освітню програму та надав рекомендацію «Однак, з метою подальшого вдосконалення програми доцільно рекомендувати активізацію співпраці з роботодавцями та закладами освіти в частині апробації результатів дисертаційних досліджень». Оршанський Л.В. також надав позитивну рецензію й висловив рекомендацію «Водночас із метою подальшого вдосконалення програми доцільним вважаємо посилення мовної складової підготовки здобувачів шляхом упровадження окремого освітнього компонента, присвяченого академічній українській мові». ГЕР констатує відсутність інформації про врахування зазначених рекомендацій у ВСО (критерії 1 та 8) та звіті ЕГ, але засвідчує наявність ОК в ОНП2025 ЗНО3 Академічна українська мова у професійній діяльності та дослідженнях (рекомендація Оршанського Л.В.).

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ГЕР констатує наявність інформації про врахування досвіду підготовки фахівців за відповідними напрямками в двох університетах Польщі, «...використання напрацьованого власного досвіду підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти» й відсутність посилань на врахування досвіду вітчизняних ЗВО. ГЕР також звертає увагу на відсутність конкретних прикладів врахування позитивних/інноваційних практик реалізації ОНП закордонних та вітчизняних ЗВО.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ГЕР погоджується з висновком ЕГ, що ОНП має чітку структуру, а ОК в СЛС розміщенні оптимально для опанування їх змістом здобувачами ВО.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ГЕР частково погоджується з твердженням ЕГ, що «Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології)». З усіх ОК, лише СП02 Теорія і методика навчання технічних дисциплін (3 кредити ЄКТС) та СП04 Теоретико-методичні аспекти підготовки учителя технологічної галузі (3 кредити ЄКТС) відповідають предметній спеціальності Середня освіта (Трудове навчання та технології). Інші ОК забезпечують підготовку аспірантів до здійснення викладацької та наукової діяльності (орієнтовно 17 кредитів ЄКТС (без врахування ЗНО1, ЗНО2 та ПО1)). Схожий розподіл кредитів за блоками загальної та спеціальної підготовки констатуємо і в ОНП2025 – 15/12 відповідно.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ГЕР погоджується з висновком ЕГ за цим підкритерієм, однак, враховуючи змістове наповнення (завдання практики, види діяльності аспірантів та їх змістове наповнення) програми практики рекомендує збільшити обсяг та, відповідно, тривалість науково-педагогічної практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

не застосовується

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

не застосовується

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі

реалізації цієї форми на освітній програмі)

не застосовується

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

не застосовується

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

не застосовується

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

ГЕР не погоджується з висновком ЕГ за цим підкритерієм та визначеним недоліком «Досить слабка реалізація аспірантами академічної мобільності та неформальної освіти», та додає, що у відомостях самооцінювання зазначено що визнання результатів академічної мобільності та неформальної освіти не було. А це свідчить про повну відсутність такої практики. ГЕР погоджується з відповіддю ЗВО на зазначений недолік, що «Участь здобувачів у таких проектах є добровільною», однак зазначає, що ЗВО не навів прикладів мотивації здобувачів ВО до такої діяльності.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

ГЕР погоджується з висновком ЕГ та рекомендує ЗВО привести у відповідність усі РПНД форми, визначені нормативними актами ЗВО.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

не застосовується

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

ЗВО у ВСО загалом зазначаю, що «...УДУ імені М. Драгоманова здійснює співробітництво з вітчизняними та зарубіжними вищими навчальними закладами у галузі обміну досвідом роботи, підготовки висококваліфікованих кадрів та здійснення спільних наукових і освітніх проєктів» однак не конкретизує хто зі здобувачів ВО, НПП в яких проєктах бере/брав участь та яких результатів було досягнуто. У звіті ЕГ у загальному продубльовано ВСО ЗВО за цим підкритерієм та було наведено один приклад залучення аспірантів (О.Іщенко, А.Дьогтева, І.Льїна) до робочої групи проєкту ЄС Erasmus+ з 54 аспірантів та восьми науково-педагогічних працівників.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

не застосовується

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

ГЕР після аналізу інформації, наданої ЗВО щодо відповідності науково-педагогічних працівників змісту ОК, які вони забезпечують та ліцензійним вимогам у ВСО, інформації з відкритих джерел, відповіді №1 на запит ЕГ й з висновком ЕГ, що «Склад науково-педагогічних працівників (НПП), залучених до реалізації ОНП у більшості відповідає Ліцензійним умовам та вимогам законодавства, повністю відповідає профілю дисциплін та вимогам законодавства», погоджується частково. Здійснивши аналіз наданої ЗВО інформації щодо професійних досягнень/активностей НПП, ГЕР констатує невідповідність Сліпчишин Л.В. змісту СПо4 та доцільність покращити відповідність професійної кваліфікації/активності відповідно до ОК, які вони забезпечують: Гончаренко Я.В. (ЗНОз), Яшанов С.М. (СПо1), Корець М.С. (СПоз). ГЕР не погоджується з рекомендацією ЕГ, що «Для нівелювання формальної невідповідності рекомендується забезпечити проходження НПП цільового підвищення кваліфікації або стажування обсягом не менше 180 годин (6 кредитів ЄКТС) саме за напрямом дисципліни, що викладається», оскільки п.37 Ліц. умов чітко визначає перелік ознак відповідності НПП освітньому компоненту серед яких відсутня «...проходження НПП цільового підвищення кваліфікації або стажування обсягом не менше 180 годин (6 кредитів ЄКТС) саме за напрямом дисципліни, що викладається».

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

не застосовується

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

не застосовується

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

не застосовується

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

не застосовується

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

не застосовується

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

З ВСО та звіту ЕГ ГЕР констатує незначне недоопрацювання ВСЯО ЗВО щодо змісту та процедури проведення анкетування/опитування, обробки результатів та їх врахування в реалізації освітнього процесу. ГЕР рекомендує удосконалити процеси розробки змісту анкет/опитувальників, при обробці отриманих результатів проводити їх оприлюднення для зворотного зв'язку та висвітлювати їх вплив на реалізацію освітнього процесу. Наявний суттєвий недолік за кодом 10.2.1

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ГЕР констатує відсутність проєктів ОНП2024, ОНП2025 на сторінці ЗВО зазначене у ВСО (<https://ftd.edu.ua/aspirantam>) та звіті ЕГ. На вкладці офіційного сайту є форма для надання зауважень і пропозицій до освітніх програм (аспірантам) - <https://ftd.edu.ua/osvita/zaувazhennia-i-propozytii-do-op>.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ГЕР підтверджує наявність на сайті ЗВО освітньої програми у повному обсязі, навчального плану, робочих програм навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти в обсязі, достатньому для інформування стейкхолдерів - <https://ftd.edu.ua/osvita/osvitni-prohramy/aspirantura/opp-nazva-3>, <https://ftd.edu.ua/aspirantam>.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

ГЕР відзначає, що наукова діяльність не всіх аспірантів відповідає напряму досліджень наукових керівників. До прикладу: Дімнич Я.В. Організаційно-педагогічні засади реалізації змісту технологічної освіти в контексті профільної школи Науковий доробок наук. керівника Шмалей С.В. доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри професійної освіти не відповідають напряму дослідження аспіранта; Силенко А.А. Методика організації системи позаурочної роботи учнів з трудового навчання та технологій. Науковий доробок наук. Керівника Шевченка В.В., кандидата педагогічних наук, доцента не відповідають напряму дослідження аспіранта. Ці факти відповідають суттєвому недоліку переліку суттєвих недоліків за кодом 10.2.1

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів

(ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування освітньої програми

1. Доцільно вивчати та впроваджувати в освітній процес кращі практики вітчизняного та закордонного досвіду підготовки фахівців за спеціальністю 014.10 Середня освіта (Технології). До 01.07.2026 року, на основі вивченого досвіду, інтегрувати нові елементи у чинну ОНП та забезпечити систематичне удосконалення всіх видів діяльності за ОНП. 2. Рекомендуємо збільшити кількість зовнішніх стейкхолдерів залучених до обговорення ОНП та надання обґрунтованих рекомендацій і пропозицій щодо вдосконалення ОНП. 3. З метою забезпечення прозорості та коректного документообігу та ідентифікації нрлриптивних документів рекомендується зазначати на документах (зокрема, Статут) дату та вхідний номер документа. 4. Не втручаючись в автономію ЗВО, рекомендуємо в змісті тексту ОНП подати порівняльну таблицю відповідності компетентностей визначених ОНП компетентностям професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти» (затверджений наказом МОН України 16.10.2024 №1466). 5. Доцільно на сайті ЗВО подати таблицю наданих рекомендацій та пропозицій до проєкту ОНП з обґрунтуванням їх врахування та неврахування, ідентифікацією рецензента за прізвищем та місцем роботи.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Рекомендуємо продовжити практику інформування здобувачів вищої освіти про різноманітність змісту вибіркових навчальних дисциплін, їх значення в освітньому процесі та темах наукового дослідження аспірантів. 2. Гаранту ОНП до 01.06.2026 виправити невідповідність у показниках аудиторних годин у НП денної форми навчання. 3. Рекомендуємо проєктній групі ОНП до 01.09.2026 року забезпечити інтеграцію ідей сталого розвитку у зміст ОНП загалом. 4. Варто залучити до розробки та реалізації ОНП представників громадських організацій і бізнес-структур, діяльність яких пов'язана зі сферою сталого розвитку. 5. В циклі дисциплін спеціальної підготовки переліку компонентів освітньо-наукової програми збільшити кількість/обсяг освітніх компонентів які безпосередньо відповідають предметній спеціальності 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології)». 6. Доцільно збільшити обсяг та тривалість науково-педагогічної практики.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Доцільно активізувати залучення здобувачів ОНП до програм внутрішньої/міжнародної академічної мобільності у першому семестрі 2026-2027 н.р. та впродовж усього терміну навчання. 2. Адміністрації ЗВО рекомендуємо розробити програму підтримки академічної мобільності для здобувачів освіти, та розглянути можливість альтернативних форм академічної мобільності: віртуальна мобільність, стажування, онлайн-курси тощо до 01.09.2026 року. 3. З 01.06.2026 року популяризувати шляхи реалізації аспірантами права на неформальне навчання шляхом їх консультивання, добору та пропагування курсів, вебінарів тощо, що корелюються зі змістом освітніх компонентів програми й тем наукових досліджень і спрямовані на формування відповідних ПРН та компетентностей.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Гаранту та робочій групі ОНП варто до початку 2026-2027 н.р. розробити та оприлюднити на сайті кафедри перелік актуальних партнерських програм, інструкцій та провести заходи із роз'яснення щодо подання заявок для участі у програмах стажувань, міжнародної та внутрішньої академічної мобільності аспірантів впродовж усього терміну навчання. 2. Гаранту та робочій групі ОНП до початку 2026-2027 н.р. доцільно розглянути можливість та запровадити викладання окремих ОК іноземною мовою. Актуалізувати списки літератури у РПНД із залученням сучасних англомовних ресурсів та публікацій у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та WoS. 3. Рекомендуємо привести у відповідність усі РПНД форми, визначені нормативними актами ЗВО. 4. Рекомендуємо НПП до початку 2026-2027 н.р. доповнити РПНД усіх ОК та програми науково-педагогічної практики детальними рубриками оцінювання різних видів робіт (есе, реферати, практичні завдання, самостійна робота тощо) із зазначенням конкретних балів за кожний параметр виконання. 5. Завідувачу випускової кафедри до початку 2026-2027 н.р. доцільно створити на сайті окремий розділ «Наукова робота здобувачів вищої освіти» та забезпечити його щоквартальне оновлення актуальними даними про публікації та участь у заходах. 6. Проектній групі ОНП до 30.06.2026 року провести технічний аудит оприлюднених документів та усунути виявлені невідповідності в назвах та кодах файлів РПНД на сторінці ОНП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Не втручаючись в автономію ЗВО, гаранту ОНП та науковим керівникам до початку 2026-2027 н.р. рекомендуємо удосконалити структуру індивідуального плану здобувача ступеня доктора філософії, передбачивши чіткий покроковий (річний або семестровий) графік виконання наукової складової; конкретні індикатори результативності (кількість публікації, участь у конференціях, апробація результатів, підготовка розділів дисертації). 2. Не втручаючись в автономію ЗВО, завідувачу кафедри до 01.01.2026 року рекомендуємо розробити та запровадити регламент внутрішнього аудиту індивідуальних планів для забезпечення їх повної відповідності фактичним науковим здобуткам аспірантів. 3. Відділу аспірантури до кінця 2025-2026 н.р. варто провести цифрову звірку всіх індивідуальних планів здобувачів для усунення розбіжностей у переліках публікацій між планами та офіційними звітами кафедри.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Рекомендуємо забезпечити повну відповідність п. 35-38 Постанови КМУ «Про затвердження Ліц. умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015р. №1187 (зі змінами) провадження освітньої діяльності. 2. Гаранту ОНП та завідувачу кафедри доцільно забезпечити до початку 2026-2027 н.р. та в подальшому регулярно оновлювати (не рідше одного разу на рік) персональні сторінки НПП у відкритому доступі, включно з актуальними даними про стажування, сертифікати та наукові досягнення. 3. Рекомендуємо адміністрації університету, факультету, кафедри сприяти активізації процесу залучення роботодавців, фахівців-практиків до реалізації ОПП, зокрема до проведення аудиторних занять, майстер-класів, тренінгів (з 2026-2027 н.р.).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Доцільно розробити та впровадити систему регулярного моніторингу ефективності підтримки здобувачів освіти (опитування, аналітичні звіти) з періодичністю не рідше одного разу на семестр, починаючи з 2026-2027 н.р. 2. Варто запровадити механізм документованого врахування результатів зворотного зв'язку здобувачів освіти (протоколи, управлінські рішення, зміни в освітньому середовищі) до кінця 2026 року.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Рекомендуємо до початку 2026-2027 н.р. запровадити систему документування розгляду пропозицій здобувачів освіти (із фіксацією рішень: враховано/відхилено та обґрунтуванням). 2. Впродовж 2026 року варто розробити та впровадити механізм відображення причинно-наслідкового зв'язку між результатами моніторингу та змінами в ОП (аналітичні звіти, порівняльні таблиці). 3. Доцільно удосконалити процеси розробки змісту анкет/опитувальників, при обробці отриманих результатів проводити їх оприлюднення для зворотного зв'язку та висвітлювати їх вплив на реалізацію освітнього процесу. 4. Внутрішній системі забезпечення якості освіти ЗВО вдосконалити процедури забезпечення якості для вчасного виявлення недоліків, зокрема виявлених в процесі акредитації.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. До початку 2026-2027 н.р. розробити та впровадити механізм систематизації пропозицій стейкхолдерів (реєстр пропозицій із фіксацією: джерело, зміст, рішення, обґрунтування). 2. Після кожного циклу оновлення ОП забезпечити публічне оприлюднення результатів громадського обговорення освітніх програм. 3. Рекомендуємо розмістити на сайті ЗВО проекти усіх чинних освітньо-наукових програм Середня освіта (Трудове навчання та технології) та повну інформацію про чинні освітні програми відповідно до ЗУ «Про освіту», ЗУ «Про вищу освіту» та Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів освіти.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. При призначенні наукових керівників аспірантів необхідно враховувати вимогу щодо відповідності наукової діяльності аспірантів напряму досліджень наукових керівників. 2. Не втручаючись в автономію ЗВО, для забезпечення вищого відсотку здобувачів що захищають дисертацію по завершенні навчання у аспірантурі, доцільно врахувати в індивідуальному плані здобувачів розподіл обов'язкових видів наукової роботи на кожен навчальний рік, зокрема, написання статей категорії Б до завершення 6 семестру. 3. Завідувачу випускової кафедри до початку 2026-

27 н.р. доцільно підготувати та розмістити на сайті віртуальний відеотур лабораторіями кафедри технологічної освіти для забезпечення прозорості та відкритості освітнього середовища.

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ГЕР01 ID56871.xlsx	ApInfP+RhRy+jCz+4MiEL1gM/9uW3fKfYeTNNdzZH HQ=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОСТРОВСЬКА КАТЕРИНА ОЛЕКСІЇВНА